

FORMULARZ OPISU INNOWACJI PEDAGOGICZNEJ

Tytuł innowacji pedagogicznej	Mediacje rówieśnicze
Wybrane przez szkołę umiejętności do pracy	Budowanie relacji: komunikowanie się z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, współpraca i praca zespołowa
Szkoła	SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W LUBAWIE, Lubawa, warmińsko-mazurskie
Imię i nazwisko autora lub zespołu autorskiego	Anna Ismer — Nauczyciel — innowacje, Andrzej Wiergowski — Nauczyciel — innowacje
Czas trwania innowacji	31-10-2024 — 31-03-2025
Data sporządzenia opisu dobrej praktyki	12-06-2025

Informacje dotyczące innowacji (podkreślić właściwe)

Rodzaj innowacji pedagogicznej <i>(właściwe podkreślić)</i>	Osoby objęte działaniami <i>(właściwe podkreślić)</i>	Zajęcia edukacyjne objęte innowacją <i>(właściwe podkreślić)</i>
• programowa • organizacyjna • metodyczna • <u>mieszana</u>	• jeden oddział lub grupa uczniów • <u>więcej oddziałów</u> • wszystkie oddziały	• wybrane zajęcia edukacyjne • wszystkie zajęcia edukacyjne • jeden przedmiot nauczania • <u>więcej przedmiotów nauczania</u>

KARIERA BEZ BARIER

Opis innowacji

Uzasadnienie potrzeby wprowadzenia innowacji pedagogicznej	Umiejętność efektywnego porozumiewania się jest jednym z fundamentów leżących u podstaw prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa w małej i dużej skali. Kształtowane w procesie komunikacji oraz kontaktach międzyludzkich relacje stanowią nieodłączną część każdej osoby, a ich jakość ma niebagatelny wpływ na samopoczucie psychiczne i fizyczne. Jednym z narzędzi służących efektywnemu zarządzaniu konfliktami są mediacje, które na etapie szkoły podstawowej należy doprecyzować nazywając je mediacjami szkolnymi i rówieśniczymi. Dostrzeżenie zależności pomiędzy jakością życia a umiejętnością rozwiązywania konfliktów stanowi bezpośrednią inspirację do wprowadzenia niniejszej innowacji do realizacji.
Cele ogólne innowacji pedagogicznej	Do najważniejszych celów ogólnych innowacji należą: • kształtowanie umiejętności komunikacyjnych, • kształtowanie umiejętności społecznych wśród uczennic i uczniów, • kształtowanie lepszych relacji rówieśniczych, • propagowanie idei mediacji jako sposobu rozwiązywania konfliktów oraz zapoznanie uczniów i uczennic z jej podstawowymi zasadami oraz przebiegiem. Cele szczegółowe: • wzmocnienia samooceny, poczucia akceptacji i przynależności, • rozbudzania szacunku dla odmienności i różnorodności, • rozbudzania empatii, • wdrażania do samodzielnego formułowania myśli, poglądów, • dzielenia się z innymi własnymi doświadczeniami i przeżyciami,

Rzeczpospolita
Polska

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

INSTYTUT BADAŃ
EDUKACYJNYCH
Państwowy Instytut Badawczy

Instytut Badań Edukacyjnych — Państwowy Instytut
Badawczy
Ul. Górczewska 8, 01-180 Warszawa

KARIERA BEZ BARIER

	• kształtowanie umiejętności społecznych wśród uczennic i uczniów, • propagowanie w szkole idei porozumienia bez przemocy, poznanie najważniejszych typów konfliktów, • budowanie w uczennicach i uczniach większej samoświadomości dotyczącej własnych kompetencji interpersonalnych oraz potrzeb, w tym szczególnie emocjonalnych, wykorzystywanie języka emocji w sposób konstruktywny w rozwiązywaniu konfliktów, • utrwalanie wśród uczennic i uczniów zasad asertywnej postawy i komunikacji.
Na czym polega nowatorstwo innowacji pedagogicznej	Innowacja będzie realizowana w klasach 7 i 8 na lekcjach wychowawczych, biologii i wychowania fizycznego w wymiarze co najmniej 4 lekcji w miesiącu. Zajęć skoncentrowanych na takiej tematyce jeszcze w naszej szkole nie prowadzono i podstawowymi formami pracy będzie praca grupowa oraz indywidualna. Część zajęć będzie również przebiegać jako symulacje mediacji rówieśniczych. W większości lekcje będą prowadzone na podstawie scenariuszy zaczerpniętych z książki Anny Dudy „Masz prawo do mediacji w szkole. Mediacje rówieśnicze w praktyce szkolnej – implikacje i rekomendacje”. Natomiast uczennice i uczniowie będą na lekcjach korzystać z uzupełniających te scenariusze ćwiczeń dla kandydatów na mediatorów rówieśniczych „Masz prawo do mediacji w szkole. Materiały dla uczniów – kandydatów na mediatorów rówieśniczych” również autorstwa Anny Dudy.
Spodziewane efekty innowacji pedagogicznej	Dla ucznia: • zdobywa wiedzę w sposób kreatywny, • wykorzystuje możliwości jakie daje otrzymywanie pozytywnych informacji na swój temat, poznaje siebie – swoje emocje, nazywa uczucia i kształtuje charakter, • ma możliwość wzmocnienia swojej samooceny oraz pogłębienia pozytywnych relacji w klasie, • uczy się rozwiązywania konfliktów poprzez mediacje, buduje relacje rówieśnicze oparte na zdrowych relacjach międzyludzkich, • poprawnie nawiązuje relacje interpersonalne nie tylko z rówieśnikami ale też z nauczycielami i rodzicami.

Rzeczpospolita
Polska

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

INSTYTUT BADAŃ
EDUKACYJNYCH
Państwowy Instytut Badawczy

Instytut Badań Edukacyjnych — Państwowy Instytut
Badawczy
Ul. Górczewska 8, 01-180 Warszawa

KARIERA BEZ BARIER

	Dla szkoły: • mniej konfliktów wewnątrzklasowych i szkolnych, • grupy uczniowskie działające na korzyść całej społeczności szkolnej. Dla nauczyciela: • nawiązanie współpracy w grupie nauczycieli, • uwolnienie potencjału kreatywności i przedsiębiorczości, • satysfakcja z zaspokajania potrzeb uczniowskich.
Opis innowacji pedagogicznej	Konflikty są nieodłączną częścią naszego życia, a umiejętność radzenia sobie z nimi może przynieść dużo korzyści dla naszego samopoczucia. Obecnie można odnieść wrażenie, że edukacja w Polsce kładzie zbyt duży nacisk na wiedzę encyklopedyczną bądź na kształtowanie umiejętności rozwiązywania zadań typowo testowych, co niestety odbywa się z reguły kosztem relacji interpersonalnych. Innowacja jest odpowiedzią na to zjawisko i jest sposobem na formowanie wśród uczennic i uczniów kompetencji społecznych.
W jaki sposób uwzględniono w realizacji innowacji zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów?	Część zajęć będzie miała charakter indywidualny dostosowany do możliwości i potrzeb uczniów. W czasie zajęć uczniowie otrzymują informacje na swój temat, poznają siebie – swoje emocje i uczucia.
Sposoby ewaluacji innowacji pedagogicznej	Końcowa ewaluacja będzie miała na celu sprawdzenie w jakim stopniu założone cele innowacji zostały zrealizowane oraz wskaże ewentualne obszary wymagające dopracowania lub modyfikacji. Podstawowym narzędziem ewaluacyjnym będą ankiety przeprowadzone wśród uczennic i uczniów objętych innowacją. Ewaluacja

Rzeczpospolita
Polska

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

INSTYTUT BADAŃ
EDUKACYJNYCH
Państwowy Instytut Badawczy

Instytut Badań Edukacyjnych — Państwowy Instytut
Badawczy
Ul. Górczewska 8, 01-180 Warszawa

KARIERA BEZ BARIER

	będzie również prowadzona w trakcie realizacji zadań na podstawie obserwacji, które mogą posłużyć jako podstawa do ewentualnej modyfikacji celów lub metod pracy.
Finansowanie innowacji pedagogicznej	Koszt około 400 zł z programu „Kariera bez barier”
Refleksje nauczyciela po wdrożeniu innowacji pedagogicznej:	W jakim stopniu innowacja pomogła kształcić kompetencje uczniów potrzebne na rynku pracy? Wzmocnione kompetencje to: komunikowanie się z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, współpraca i praca zespołowa, asertywność, komunikowanie się oparte na szacunku i efektywnej komunikacji, rozwiązywanie konfliktów. W klasie VII i VIII wspomogła rozwój uczniów w takich obszarach jak: dostrzeganie i nazywanie własnych emocji, komunikacja interpersonalna oraz asertywna komunikacja, źródła i skutki konfliktów, szukanie porozumienia bez przemocy oraz wykorzystanie mediacji rówieśniczej jako sposobu na ugodę. Efekt przeprowadzonych zajęć zbadano wykorzystując ankietę, którą zastosowano przed i po zrealizowaniu projektu. Wyniki jednoznacznie wskazują, że uczniowie znacznie podnieśli swoje umiejętności i kompetencje związane z przepracowanymi zagadnieniami. Pokolenie obecnych siódmo i ósmoklasistów ma duży problem z poprawnym rozpoznawaniem i nazywaniem emocji, dużo czasu spędzają w mediach społecznościowych co utrudnia budowanie relacji interpersonalnych. Problem sprawia im również samodzielne rozwiązywanie konfliktów. Na zajęciach projektowych aktywnie i z dużym zaangażowaniem uczniowie „wchodzili” w zaproponowane im role, samodzielnie rozwiązywali konflikty w drodze mediacji.

Rzeczpospolita
Polska

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

INSTYTUT BADAŃ
EDUKACYJNYCH
Państwowy Instytut Badawczy

Instytut Badań Edukacyjnych — Państwowy Instytut
Badawczy

Ul. Górczewska 8, 01-180 Warszawa

KARIERA BEZ BARIER

Które elementy innowacji były szczególnie ważne dla rozwoju uczniów?

Kompetencje miękkie to cechy i umiejętności osobiste, które zaznaczają się w szczególności w relacjach z innymi ludźmi. Pozyskujemy je w trakcie procesu nauki oraz doświadczenia życiowego. Kompetencje te są trudne do zmierzenia. Przez długi czas nie były postrzegane przez pracodawców jako niezbędne, jednak obecnie stają się coraz ważniejsze. Potencjalny pracownik, który posiada je rozwinięte w wysokim stopniu ma dziś większe szanse na uzyskanie pracy.

Dzięki warsztatom uczniowie kształtowali takie kompetencje **osobiste** jak:

- empatia
- umiejętność rozwiązywania problemów
- umiejętność podejmowania decyzji
- kreatywność
- nieszablonowe myślenie
- umiejętność zarządzania czasem
- radzenie sobie ze stresem
- umiejętność autoprezentacji

Społeczne:

- zdolności komunikacyjne (werbalne i niewerbalne)
- umiejętność słuchania
- asertywność
- kultura osobista
- zdolności do perswazji i motywowania

Rzeczpospolita
Polska

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

INSTYTUT BADAŃ
EDUKACYJNYCH
Państwowy Instytut Badawczy

**Instytut Badań Edukacyjnych — Państwowy Instytut
Badawczy**

Ul. Górczewska 8, 01-180 Warszawa

KARIERA BEZ BARIER

- umiejętność kierowania zespołem (brania odpowiedzialności za wykonywane zadania, wyznaczanie zadań na innych)
- zdolność do wystąpień publicznych.

Bardzo ważnym elementem innowacji było określenie własnych predyspozycji mediacyjnych, dzięki czemu każdy poznał swoje mocne strony jak i ograniczenia w tym zakresie. Dało to informację nad czym szczególnie trzeba się zastanowić i popracować, aby nie stwarzać okazji do konfliktów, ale też zgodnie z zasadami społecznie akceptowalnymi skutecznie je rozwiązywać. Kolejnym ważnym elementem innowacji było dokładne przyjrzenie się prawom i obowiązkom ucznia, gdyż w myśl zasady, kto nie zna prawa ten sam sobie szkodzi. Cenne okazały się zajęcia z treningu umiejętności asertywnego argumentowania w sytuacji, gdy spotykamy się z zupełnie odmiennymi stanowiskami niż nasze. Nauka komunikacji bez przemocy daje przestrzeń na wymianę spostrzeżeń zamiast agresywnego udowadniania wyższości własnej racji.

Co i jak warto zmodyfikować?

W naszym odczuciu warto, aby w projekcie zaplanować dodatkowe godziny zajęć, gdyż zarówno zagadnienia jak i formy pracy w projekcie ciężko było zrealizować w ramach zajęć przedmiotowych czy zajęć z wychowawcą. Innowacja pedagogiczna realizowana była w czasie lekcji w-f, biologii i zajęć z wychowawcą, na podstawie scenariuszy zaczerpniętych z książki Anny Dudy „Masz prawo do mediacji w szkole.” Uczniowie kształtowali umiejętności osobiste oraz społeczne dotyczące komunikacji, relacji rówieśniczych, międzyludzkich. Poznawali siebie, swoje emocje i uczucia. W jednej z klas zabrakło czasu na realizację warsztatów dotyczących pełnienia roli mediatora rówieśniczego, przebiegu mediacji. Warsztaty dotyczące tych zagadnień wydały się także zbyt trudne dla klasy VIII, za to z powodzeniem udało się takie zajęcia przeprowadzić w klasie VII. Przeprowadzone zajęcia wzmacniały głównie pozytywne relacje w klasie oraz umiejętności rozwiązywania konfliktów.

Rzeczpospolita
Polska

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

INSTYTUT BADAŃ
EDUKACYJNYCH
Państwowy Instytut Badawczy

Instytut Badań Edukacyjnych — Państwowy Instytut
Badawczy
Ul. Górczewska 8, 01-180 Warszawa